

DEMOKRACIJA

Uredništvo: Trst, ul. Machiavelli 22-II. - tel. 3-62-75
Uprava: Trst, ulica S. Anastasio 1-c - tel. 2-30-39
Goriško uredništvo: Gorica, Riva Plazutia št. 18
CENA: posamezna številka L 25. — Naročnina
mesečno L 100, letno L 1.200. — Za inozemstvo
mesečno L 170, letno L 2.000. — Poštni čekovi
račun: Trst št. 11-7223.

Leto XI. - Štev. 1

Trst - Gorica 4. januarja 1957

Izhaja vsak petek

Združitev Evrope

Predsednik republike, Gronchi, je v svoji novoletni poslanici opomnil na potrebo po evropski enotnosti, ki naj bo činitelj ravnotežja in miru v svetu. Ta enotnost je danes toliko bolj potrebna, ker so madžarski dogodki zrahljali ugled Združenih narodov. Po uspehu, ki ga je ta organizacija dosegla na Srednjem vzhodu, je bil res razočarajoč pojav. Pokazal je, kaj se lahko zgodi z Evropo, če ne bo imela lastne moči, da se v primeru potrebe upre zavojemnim poskusom z Vzhoda.

S svojim pozivom je predsednik republike nakazal in potrdil, da ostanejo zavzemanja za združitev Evrope tudi v bodoče, posebno pa v prihodnjem letu, ena izmed osnovnih težav italijanske zunanje politike. S tem je Italija podčrtala svojo zvestobo programu, ki je program vseh dalekovidnih evropskih duhov. Če kdaj, potem mora zdaj, po vedno hitrejšem zahajanju britanskega ugleda, po likvidaciji ene kolonialne posesti za drugo, Evropa pokazati, da noče postati navadno »interesno področje«, o katerega usodi bodo po prosti volji odločale izvenevropske sile. Dejansko smo temu že zelo blizu. Več ali manj so danes vse evropske države same drobiž. Edini dve pravi velesili sta Združene države in Sovjetska zveza. Hitro se dvigata tudi Indija in Kitajska s svojimi sili in s to milijoni prebivalcev. Evropa pa je razbita, če bi hoteli pretiravati, bi lahko rekli: nekakšna Srednja Amerika. Danes sicer še ni zdržala niti na raven, toda kar ni, se še lahko zgodi, če Evropa ne bo v pravem trenutku našla dovolj notranje moči, da si opomore.

Pri tem se moramo seveda zavdati, da ne gre samo za število divizij, za obrambne pogodbe in orožje. Bolj kot to je potrebna zavest duhovne skupnosti, ustvaritev vsaj napram ostalemu svetu enotnega gospodarskega področja. Politična in vojaška moč, tako potrebna za evropsko varnost in ohranitev naših dobrin ter načina življenja vrednega kulturnega človeka, posebno pa njegovega neprestanega izboljševanja. Vse to bo sledilo samo po sebi, če bodo predgodno ustvarjeni potrebni duhovni in gospodarski predpogoji. Zato je prav, da se v zadnjem času posebno poudarja potreba po evropskem gospodarskem sodelovanju, po ustvaritvi vsaj v osnovi enotnega evropskega trga.

Vsi znaki govore, da se — čeprav počasi — vendarle vedno bolj približujemo uresničenju te misli. Ni lahko to delo, toda vedno več je taktik, ki uvidevajo njegovo koristnost in neobhodnost. Čelo Britanci, ti stari skeptiki, so proti koncu lanskega leta odstopili od svojega odklonilnega stališča in so pripravljeni tesneje sodelovati z nastajajočo evropsko skupnostjo.

Upajmo torej, da bomo v letu 1957 zabeležili na tej poti velik napredek. Okoliščine, med katerimi so zunanje nujnosti in nevarnosti na prvem mestu, so v vsakem pogledu takšne, da bi se to moralo zgoditi. Saj je naravnost neverjetno, da igra Evropa tako podrejeno vlogo, da je tako odvisna od volje ostalega sveta, ko so pa vendar strokovnjaki izračunali, da bi naš stari kontinent, združen in naslonjen na svojo sedanjo industrijsko zmogljivost, velik vir izobražene in kvalificirane delovne sile, pa tu

ZAKONSKI OSNUTEK O SLOVENSKEM ŠOLSTVU

Ali bodo pogažene dane obljube in zagotovila?

Slovenske šole na Goriškem izgubijo samostojnost - Komisije za ugotavljanje materinega jezika in narodnosti učencev - Vznemirjenja in ogorčenja v vrstah slovenskega prebivalstva

Preteklo soboto je bilo izdano o seji ministrskega sveta uradno poročilo, v katerem je bilo med ostalim rečeno, da je »na predlog ministra za javno šolstvo ministrski svet odobril zakonski načrt za ureditev pouka v slovenščini v šolah vseh vrst in stopenj na Tržaškem ozemlju in v goriški pokrajini. Na Tržaškem ozemlju bodo obstoječe slovenske šole ohranjene; v goriški pokrajini pa bodo poleg tečajev v italijanski ustanovljeni vzporedni tečaji v slovenščini.« Po zatrdilu uradnega poročila ima ukrep »namen uresničiti člen 6. ustave, ki hoče zaščititi jezikovne manjšine, kakor tudi Spomenico o soglasju za Trst.«

Uradno poročilo, iz katerega je sledilo, da bodo slovenske šole na Goriškem prenehale biti samostojni učni zavodi in da bodo na njihovo mesto stopile dvojezične šole z italijanskimi ravnatelji, je razumljivo takoj vzbudilo veliko pozornost ter obilo komentarjev in obsodb. Ko se je pa kasneje izvedelo, da naj bi zakonski načrt vseboval tudi določilo, po katerem za sprejem v slovensko šolo na Goriškem ne bo zadostovala samo navadna prošnja, temveč da bo moral vsak učenec slovenske narodnosti tudi dokazati, da je slovenščina resnično njegov materinski jezik, je bila mera polna. To je vendar prav tisto določilo, na katerega sta letos poleti Slovenska demokratska zveza in Slovenska katoliška skupnost prvi opozorili ter je nato minister Rossi poslal poročilo, da kaj takega nikoli ne bo odobril.

Negotovost in dvom, v katerem se je znašla slovenska manjšina v Italiji, sta v toliko neprijetnejša, ker vse do danes sploh ni bilo uradno objavljeno, kako se dejansko glasi zakonski osnutek, ki ga je minister Paolo Rossi prečital pretekli petek na seji ministrskega sveta. Prikrivanje ni na mestu v tako delikatnem vprašanju, kjer bi morali biti čisti računi in pogumno obravnavanje dejstev temelj sožitja.

Dodatno se je zvedelo samo še, da naj bi minister Rossi na petkovi seji ne prečital pravega in dokončnega zakonskega načrta, temveč splošni zakonski osnutek, ki vsebuje samo osnovna načela, na katerih naj temelji zakon o slovenskem šolstvu v Italiji. Potrjuje pa se, da bi moral tudi v smislu teh načel vsak učenec slovenske narodnosti na Goriškem oddati najprej posebno prošnjo za vpis v slovensko šolo, nakar bi posebna komisija preiskovala in ugotavljala njegovo narodnost in njegovo znanje slovenskega jezika. Ni še znano, kako bo sestavljena ta komisija in kdo bodo njeni člani. Verjetno je, da bodo to mešane komisije, tako kot je to bilo predvideno v prvotnem zakonskem načrtu, proti kateremu so vse kulturne in politične organizacije slovenske narodne manjšine v Italiji že letos poleti složno protestirale ter so dosegle, da je minister Rossi dal svojo že omenjeno obljubo.

Medtem ko je bilo v prvem trenutku slišati, da je zakonski osnutek za uredi-

tev slovenskega šolstva na Tržaškem in Goriškem popolnoma enak, z edino izjemo, da ostanejo slovenske šole na Tržaškem ozemlju samostojne, ker je to pač predvideno v londonskih določilih, se je naknadno zvedelo, da za Tržaško ozemlje menda niso predvidene omenjene komisije in izpiti za ugotavljanje narodnosti. Ni pa še jasno, ali bodo na Tržaškem lahko obiskovali slovenske šole tudi tu biva-joči jugoslovanski državljani in apolidi (begunci brez državljanstva), posebej še otroci optantov. Vsi ti smejo namreč že doslej na Goriškem obiskovati samo italijanske šole. V kolikor bi se podobno načelo uveljavilo tudi na Tržaškem ozemlju, bi to bila kršitev londonskih dogovorov, ki predvidevajo, da se vsakdo, ki je imel prej domovinsko pravico na Tržaškem, lahko vrne in da bo užíval »popolnoma iste pravice kot ostali državljani.«

Težko je protestirati proti zakonskemu osnutku, čigar vsebina ni niti točno znana. Zato se zaenkrat omejujemo na prikaz domnev in informacij, ki so pa po splošnem občutku in sodbi na žalost najbrž zelo blizu resnici. Slovenska manjšina v Italiji, ki je doslej pričakovala in upala, da jo bodo v duhu italijanske ustave in demokracije obravnavali na isti in širokoprsten način ne glede na to, ali je zaščiten s posebnimi mednarodnimi sporazumi ali ne, bo ostala v primeru uza-konitve nakazanih razlik med ureditvijo slovenskega šolstva na Goriškem in na

Tržaškem globoko razočarana. Takšna ureditev bi namreč podkrepila težnje tistih, ki smatrajo, da Slovenci ne morejo upati na pravično in enakopravno ureditev svojega položaja s sklicevanjem na italijanske zakone, predvsem na ustavo, in z apeli na italijanske politične ustanove in činitelje, temveč da morajo za doseg svojih upravičenih smotrov iskati drugo pomoč. Otipljiv dokaz za pravilnost take trditve bi nudila prav razlika v ureditvi slovenskega šolstva na Tržaškem, za katerega se je zavzela Jugoslavija, in ureditvi istega šolstva na Goriškem, kjer ga ščiti samo italijanska ustava.

Mislimo, da takšna primerjava in posledice, ki iz tega sledijo, z državnega stališča niso koristne. Zato nas tembolj čudi, da bi takšen zakonski osnutek predlagal prav socialdemokrat Paolo Rossi, čigar stranka je vsaj doslej zaslovala veliko širokogrudnejše in dalekovidnejše stališče. Prav njeni tržaški predstavniki so že nekajkrat omenili, da bi bilo nezdravo ohranjevati slovensko narodno manjšino na Goriškem drugače kakor v Trstu. Menimo tudi, da v okviru ene in iste države, pod eno in isto ustavo med državljani ne sme biti razlike. Čeprav jo državno vodstvo bo z notranjimi zakoni formalni mednarodni sporazumi dopuščalo, jo je politično škodljivo, in uvidevno državno vodstvo bo z notranjimi zakoni poskrbelo, da do tega ne pride.

Zaradi življenjsko važnih manjšinskih pravic, ki jih nakazuje zakonski osnutek za ureditev slovenskega šolstva v Italiji ograža, kakor tudi zaradi uresničenja enakopravnosti pred ustavo in spoštovanja ustavnih določil bomo slovenski demokrati v Italiji storili vse, kar je v naši moči, da se iz predvidenega zakona o slovenskem šolstvu odstrani vse, kar je v njem krivičnega in škodljivega. Doseči je treba avtonomijo slovenskega šolstva v Italiji, svobodo vpisa na slovenske šole in preprečiti diskriminacijo med ureditvijo slovenskega šolstva na Goriškem in na Tržaškem. Prepričani smo, da bomo z zavzemanjem za te cilje bolj koristili tvornemu vraščanju slovenske manjšine v državno skupnost kot pa tisti, ki menijo, da je treba obmejne probleme reševati z zapostavljanjem in uničevanjem morebitnih narodnih manjšin, ne pa na osnovi medsebojnega spoštovanja in sožitja.

Novi znaki krize v italijanski RP

Do novega izbruha krize v italijanski KP je prišlo z izključitvijo senatorja Realeja, ki je bil obtožen, da je v člankih, ki so izšli v meščanskem tisku, obrekoval VIII. kongres partije.

V izjavi, ki jo je dal preteklo nedeljo, je senator Reale dejal, da je ukrep o njegovi izključitvi iz partije sprejela neapeljska federacija brez njegove vednosti in v nasprotju s partijskim pravilnikom, ki določa, da je treba obtoženega zaslisliti, tako da se lahko zagovarja in opraviči.

Iz hitrega postopka, za katerega se je odločila neapeljska federacija, lahko sklepamo, da se italijanski komunisti vključijo Togliattijevi zmagi na VIII. kongresu, dobro zavedajo, kako močno jim gori pod nogami. Zato so hoteli z Realejevo izključitvijo dati zgled, kaj se bo zgodilo s tistimi, ki bi se upali upreti sedanjemu vodstvu. Reale je tudi sporočil, da se bo pritožil na Osrednjo komisijo partije, poleg tega pa, da se bo obrnil tudi neposredno na stare in mlade partijske tovarise, ki ne odobravajo nespametne politike sedanjih italijanskih komunističnih voditeljev. Tudi izven partije bo nadaljeval boj za neusmiljeno razkrinkavanje tistih, ki vodijo partijo v razkroj in pogubo.

Primer senatorja Realeja ni osamljen. Tudi drugi znaki govore, da se nezadovoljstvo v vrstah italijanske KP širi in da smo verjetno na pragu njene velike krize. Tako so izstopili iz partije nekateri vodilni izobraženci. Gre za profesorja italijanske književnosti na rimski univerzi, profesorja Saepna, književnega kritika Trombatoreja, arhitekta Longa, slikarja Purificata, profesorja ustavnega prava na tržaški univerzi, Crisafullija, ter kiparja Leonardija. Tudi pisateljja Mussetta in Calvino naj bi se izrekli za izstop iz italijanske komunistične partije.

Tako Togliatti lahko ugotavlja, da je lažje zmagovati na prirejenih kongresih kakor pa si ohraniti zaupanje razumnih in vplivnih članov partije, ki hočejo imeti pravico na lastno glavo in sodbo.

Novoletne poslanice vodilnih državnikov

ITALIJA

Predsednik republike, Gronchi, opozarja na potrebo združene Evrope in obseja sovjetski nastop na Medžarskem. Z zaupanjem zgre na bodoči razvoj notranjega italijanskega političnega položaja. Italijane v tujini je pozval, naj tudi oni pomagajo pri prerodu dežele s poštenim delom v deželah, v katerih živijo.

Ministrski predsednik Segni je dejal, da je italijansko ljudstvo v preteklem letu napredovalo ter utrdilo demokratske ustanove, ki vsem jamčijo svobodo in plodno delo.

Ministrski podpredsednik Saragat je poudaril, da bo leto 1956 prešlo v zgodovino kot leto, v katerem je začela izginjati totalitarna mora ter je začela doba prvenstva demokratske civilizacije.

Zunanji minister Martino je napisal članek, v katerem pravi, da je cilj leta 1957 za Evropo njena združitev. Evropski narodi morajo izbrati med osamljenostjo in enotnostjo, ki jim bo edina omogočila tvorno udeležbo v življenju sveta.

Zakladni minister Medici je izjavil, da je bilo leto 1956 za italijansko gospodar-

stvo ugodno. Kriza, ki se je pojavila zaradi zaprtja Sueskega prekopa, ni izzvala hudih posledic. Narodni dohodek se je leta 1956 povečal za 4 odstotke, industrijska proizvodnja pa za 7 in pol odstotka.

V industrijski proizvodnji se je Italija povzpela na tretje mesto med zahodnoevropskimi državami. Pred njo sta Francija in Zahodna Nemčija. V letu 1957 bo italijanska vlada odločno nadaljevala svojo politiko zaščite kupne moči lire in vzpodbujanja zdravih produktivnih investicij.

JUGOSLAVIJA

Maršal Tito je v svoji novoletni poslanici govoril o mednarodnem sožitju in proti blokovski razdelitvi sveta. Izrekel je prepričanje, da bodo sile miru zmagale, čeprav med raznimi državami še trajajo težave zaradi zakoreninjenega nezau-panja.

V zvezi z notranjo politiko in stanjem je Tito pozval Jugoslovane, naj si ne delajo utvar glede napovedanega povišanja plač in medz ter naj ne pričakujejo čudežnih sprememb. Vzpodbudil jih je k boju proti potratam ter je pozval delav-

ce, naj se potrudijo za povečanje proizvodnje in omejitev stroškov. Kmete in tehnike je pozval, naj pogumno sprejmejo in uvajajo nove tehnične pridobitve in postopke.

ZAHODNI SVET

Ameriški zunanji minister Dulles zatrjuje v svoji novoletni poslanici, da sovjetski komunizem zdaj ne predstavlja več vala bodočnosti. Bodočnost pripada tistim — pravi Dulles — ki izvajajo in spoštujejo pravice dane od Boga, to je pravico svobode vere in misli. To je dramatično dokazalo junaško madžarsko ljudstvo. Kljub enajstim letom vtepanja sovjetskih naukov se je uprlo in na tisoče ljudi je darovalo svoja življenja, da bi za druge spet zasvetil plamen svobode. V podložniških državah, kakor tudi v notranjosti same Sovjetske zveze ljudstva čedalje bolj vztrajno zahtevajo več osebne svobode in pravico do uživanja sadu svojega dela. Združene države — je obljubil Dulles — bodo v letu 1957 prevzele še večjo odgovornost kar se tiče podpore svobodnim narodom na Bližnjem vzhodu in v drugih delih sveta.

WINSTON CHURCHILL je v svoji novoletni poslanici podčrtal, da je bodočnost sveta odvisna od anglo-ameriškega prijateljstva. To pa mora priti do izraza zlasti na Srednjem vzhodu. Izrekel je priznanje madžarskemu ljudstvu.

Laburistični voditelj Gaitskell je izjavil, da je njegova stranka pripravljena prevzeti vodstvo države takoj, ko se bodo volilci izrekli zanjo. Ugotavlja, da so zadnji dogodki razkrili, da komunistični imperij v Evropi ni bogve kaj trden.

Kanceler Adenauer je v Saarbrückenju prisostvoval proslavi ponovne priključitve Posarja k Nemčiji. Izjavil je, da vrnitev Posarja k Nemčiji dokazuje, kako

Čitateljem pravoslavne vere želi vesel Božič

Uredništvo »Demokracije«

Poziv slovenskih visokošolcev

Vesti o načrtu ministrskega sveta z dne 28. decembra 1956 o zakonski ureditvi slovenskega šolstva na Goriškem in Tržaškem so izzvale v slovenski javnosti upravičeno ogorčenje. Zaradi tega so se predstavniki vseh slovenskih akademskih organizacij v Gorici sestali in sestavili sledeči skupni poziv:

» Zakonski osnutek o ureditvi slovenskega šolstva na Goriškem je za slovensko manjšino nesprejemljiv iz sledečih razlogov:

1) ker smatra Slovence na Goriškem za podrejene državljane, v kolikor predvideva posebno komisijo, ki naj odloča o pravicah slovenskih otrok do obiskovanja manjšinskih šol;

2) ker odreja slovenskim šolam sle-

di precejšnje surovine, lahko v desetih letih že prekosil gospodarsko moč Združenih držav in Sovjetske zveze skupaj. Če se Evropa združi, potem bo zanj res nastopil nov, zlati vek neomejenih razvojnih možnosti.

Ali naj si evropski narodi pred tem zakrivajo oči? Naj se še nadalje krčevito oklepajo raznih drobnih sebičnosti, namesto da bi pogumno stopili proti tem širokim obzorjem? Prav je torej, da se poudarja idejo evropske združitve, in dolžnost vseh nas, vsakega posameznika je, da pri-pomore k njenemu razširjanju in uveljavljanju.

herno avtonomijo s tem, da predvideva ukinitve samostojnih slovenskih šol in zavodov ter podreitev slovenskih paralel italijanskim šolskim zavodom;

3) ker dela razliko med državljani slovenske narodnosti na Tržaškem in Goriškem v očitno škodo goriških Slovencev in ker ne predvideva atavizme slovenskih šol za Beneško Slovenijo v skladu s pravicami tamkajšnjega slovenskega življa.

Predstavniki slovenskih akademskih organizacij v Gorici ugotavljamo, da je predloženi zakonski osnutek v očitnem nasprotju z demokratskim duhom ustave italijanske republike in v pozivamo vso slovensko javnost, da odločno nastopi v obrambo ogroženega slovenskega šolstva. Pričakuje mo, da bo tudi dobronamerna italijanska javnost pokazala svoje razumevanje do najosnovnejših pravic Slovencev v Italiji.

Kot svobodni in enakopravni državljani se bomo poslužili vseh sredstev, ki nam jih daje na razpolago ustava, da preprečimo to krivico.

Prepričani smo, da bo vsa slovenska manjšina to akcijo složno in odločno podprla.

Gorica, 30. decembra 1956.
Akademski klub — Gorica
Akademski — srednješolski klub
»Simon Gregorčič« — Gorica
Slovensko katoliško akademsko društvo — Gorica

VI. Veliki tradicionalni ples SDD
v soboto, dne 9. februarja 1957 v hotelu Excelsior

ZA POVEZAVO VSEH SLOVENCEV

Ne samo novolistarji, pač pa tudi nekateri titovski govorniki danes o nujnosti povezave vseh Slovencev v Italiji za skupne nastope na volitvah, za ohranitev našega rodu na tem ozemlju, za ojačanje naših sil i. p.

Preprosti ljudje, ki tako mislijo in se izražajo, razmišljajo te misli v dobri veri bodisi iz lastnega nagiba, bodisi kot sad nagovarjanja od strani raznih voditeljev in agitatorjev novolistarskega odnosa tudi titovskega kroga. Ti razni voditelji in agitatorji, ki tako govorijo, pa počenja to v popolnoma slabi veri. Njim gre samo za zlom pristnih slovenskih demokratičnih sil okoli Slovenske demokratske zveze in lipove vejice.

Od njenega sestanka do danes, to je skozi polnih deset let, se na Goriškem samo Slovenska demokratska zveza bori zgoraj za koristi slovenskega ljudstva na tem ozemlju, za njegovo zaščito na podlagi popolne ustavne enakopravnosti. Ona se torej bori za ohranitev zdrave slovenske skupnosti in enotnosti, za popolno povezavo vseh slovenskih duš in src, za slovensko vero in kulturo, za ohranitev zdrave slovenske družine, za slovensko narodno čast, za enakopravnost slovenske in javnih uradih in zastopih, za vse neizpodbitne ustavne pravice Slovencev v Italiji in tudi za pravičen mir doma med nami Slovenci.

Moč SDZ stalno narašča

V zasledovanju tega cilja pridobiva Slovenska demokratska zveza vedno več zaupanja s strani slovenskega ljudstva, s strani slovenskih volivcev, kar zgovorno priča stalno naraščanje glasov, ki jih na volitvah prejema, saj jih je v sami Gorici odnesla v letih 1948 (1122), 1951 (1502), 1952 (1942) in 1956 (1801), medtem ko beležijo titovci stalno nazadovanje, in sicer od 2004 leta 1946 do leta 1951 padli na 1570 glasov, potem na 1523 leta 1952 in na 989 letos.

Na deželi je lipova vejica odnesla letos več glasov kot so jih pod drugimi znaki beležile leta 1951 slovenske demokratske nekomunistične liste.

Pri pokrajinskih volitvah je letos nastopilo devet medsebojno povezanih kandidatov z lipovo vejico, ki so v devetih različnih okrožjih odnesli skupnih 3047 glasov, to je 570 glasov več kot leta 1951, ko so jih v osemih okrožjih prejeli 2447. Titovci pa so leta 1951 prejeli v devetih okrožjih 2775 glasov, letos pa v štirih samo 1756 in še to niso čisto slovenski glasovi, ker so bili ti štirje titovski kandidati povezani s Togliattijevimi komunisti in Nennijevimi socialisti. Prav z njihovo pomočjo dobijo titovci enega slovenskega komunisti v pokrajinski svet, medtem ko ga dobijo slovenski demokratske s čisti slovenskimi glasovi.

Številke nam torej kažejo, da se povezava Slovencev na Goriškem suče čedalje tesneje okoli lipove vejice, medtem ko gre povezava titovcev, seveda na škodo Slovencev, v čedalje večjo odvisnost s Togliattijevimi komunisti in Nennijevimi socialisti.

Titovska odpoved slovenstvu

Ta odpoved slovenstvu s strani titovcev se je začela z razpustom njihove »Socialistične fronte Slovencev v Italiji«, o katerem sta poročala »Primorski dnevnik« 7. junija in »Soča« 11. junija 1956. Ta razpust je vodstvo Slovenske demokratske zveze obsodilo s svojo izjavo od 26. junija 1955 z ugovoritvijo, da se voditelji in pristajši bivše titovske Socialistične fronte zavestno potapljajo v neslovenske politične vode, kar so pri letošnjih volitvah odkrito pokazali in zavestno storili, ko so postavili samo štiri kandidate za pokrajinske volitve, jih povezali s Togliattijevimi komunisti in Nennijevimi socialisti ter z vsi silo vabili in silili slovenske volivce, naj volijo italijanske komuniste in socialiste povsod tam, kjer ni titovskega komunističnega kandidata. Glej za to vse številke »Soča« in »Primorskega dnevnika« od 7. novembra do 16. decembra 1956.

Ne samo to, ampak so titovci že meseca februarja in marca 1956 napovedali, da se bodo pri volitvah povezali z italijanskimi komunisti in socialisti. Zavzemali so se tudi za povezavo s saragatovci, pa jim ni uspelo!

Prav ta odpoved slovenstvu s strani titovcev in njihova povezava s Togliattijevimi komunisti in Nennijevimi socialisti je privedla do tega, da so titovci ostali brez svojega zastopnika v goriškem občinskem svetu. Mnogi slovenski volivci titovskega prepričanja so namreč raje oddali belo glasovnico, kot da bi volili Togliattijevega oziroma Nennijevega kandidata v pokrajinskih volitvah. Iz ostrga protesta proti takemu početju proti slovenstvu niso pri občinskih volitvah hoteli oddati glasu titovski listi in so zopet vržili belo glasovnico! To ni izmišljotina, to je živo dejstvo, izpričano od najvidnejših titovskih elementov, ki imajo tudi slovensko dušo in srce!

Tistih 275 slovenskih glasov manj od leta 1952, ko jih je na obeh listah bilo 3065, najdemo prav med skoro tisoč belimi glasovnicami v sami goriški občini, ki morajo biti pretežno slovenske, ker so Italijani glasovali kompaktno, kar priča ta neverjetni porast demokratskih glasov za 3094 enot in Saragatovih za 486 enot, medtem ko so jih misovci izgubili le 968.

Toda slovenskih glasov ni samo 275 manj, ampak mnogo več kot toliko, ker so pri sedanjih volitvah volili tudi mnogi slovenski optanti, ki so gotovo dali glas slovenskima listama. Volili pa niso prav titovci iz protesta proti povezavi s Togliattijevimi komunisti in Nennijevimi

socialisti, kar priča dejstvo, da so slovenski kandidati z lipovo vejico prejeli v petih goriških okrožjih skupno 1884 glasov, to je 83 manj kot pri občinskih. Teh 83 glasov predstavlja tudi prispevek titovcev in novolistarjev lipovi vejici pri pokrajinskih, ne tudi pri občinskih volitvah.

Porast glasov lipove vejice je v ostalem pripisati le zdravim slovenskim silam, ki jih s tega mesta še enkrat pozdravljamo kot dobrodošle glasove zavednih Slovencev. Tudi med te lahko upravičeno prištevamo posamezne bivše demokratske volivce oziroma novolistarje, prežete zdravega slovenskega srca in duha.

Številke govore jasno

Dogodki v svetu in zamaščevanje umetnega bleška titovske zvezde, ki drži naše ljudstvo onstran meje v brezpravnosti in težkih gospodarskih razmerah, predstavljajo nadaljnji vzrok padanja glasov na titovski komunistični listi. Vzemimo za primer štandresko okrožje z desetim volilnimi sedeži, ki segajo do vrh korza in ulice Duca d'Aosta. Tu so leta 1951 sami titovci s kandidatom Nanutom odnesli 511 pristno slovenskih glasov. Letos jih je v tem okrožju isti Nanut, povezan pri pokrajinskih volitvah s Togliattijevimi komunisti in Nennijevimi socialisti, prejel 506, namesto predvidenih najmanj 849, kolikor sta jih leta 1951 prejela Nanut in Togliattijev kandidat skupaj.

Toda pri občinskih volitvah je titovska lista prejela letos v istem okrožju, to je na istih volilnih sedežih, samo 347 glasov od 671, ki jih je imela leta 1952, to je 324 manj kot takrat. To pomeni, da je pri pokrajinskih volitvah letos oddalo glas Nanutu le 159 Togliattijevih komuni-

stov oziroma Nennijevih socialistov. Naš kandidat pri pokrajinskih volitvah, dr. Birska, pa je prejel tam 391 glasov, to je 39 več kot leta 1951, medtem ko je lipova vejica prejela v istem kraju pri občinskih volitvah 402 glasova, to je 60 glasov več kot leta 1952, ko jih je odnesla 342.

V sami Podgori je titovska lista prejela pri občinskih volitvah 204 glasove leta 1952 in komaj 122 letos, medtem ko jih je lipova vejica prejela tam leta 1952 točno 100, letos pa 146.

Lahko bi s takimi primerjavami nadaljevali, pa bodi za danes dovolj. Očiten in prepričevalen je dokaz naraščanja povezave slovenskih volivcev z lipovo vejico, to je s Slovensko demokratsko zvezo. Prav tako pa je tudi jasno, da postajajo titovci slovenskim volivcem vedno bolj tuji, ker se potapljajo v tuje vode Togliattijevih komunistov in Nennijevih socialistov!

Kdo v tem oziru povezuje Slovence in kdo jih potaplja v tuje vode, naj presodijo še narodno zavedni Slovenci zdrave pameti sami!

Računi brez krčmarja

Sredi oktobra 1956 so prišli novolistarji na dan z dvema znanimi različnima vabilom na razgovor glede nastopa na bližnjih se volitvah. Vodstvo Slovenske demokratske zveze, ki je dogovorno s Kmetiskimi delavskimi zvezami takrat — in spričo že sklenjene povezave titovcev s Togliattijevimi komunisti in Nennijevimi socialisti — že odločilo, kako nastopiti na volitvah, se vabilu novolistarjev ni odzvalo. Danes vemo, da se sistemski vabilu, če so jim ga sploh poslali, niso odzvali niti titovci.

Volivci sami so pokazali, kdo je ravnal slovensko in kdo ne, saj so dali lipovi vejici pri občinskih volitvah 259 glasov več kot leta 1952, titovski listi pa kar 534 manj. Tako ima SDZ tri svetovalce v goriškem občinskem svetu, titovci pa nobenega, ker jim je edino mesto v tem svetu meteno odnesel »neodvisni« Bratuš, od katerega so si ogromno obetali...

Morda pa so se titovci in novolistarji medsebojno dogovorili za tisti znani dve različni vabilu novolistarjev od sredi oktobra 1956. Nameravali so najbrž vtihotapiti na Slovensko listo z lipovo vejico nekaj novolistarjev, najbolj pokornih komunističnih podpornikov, in jim nato poskrbeti preferenčne glasove, da bi bili izvoljeni oni in ne pristni in zavedni slovenski demokratje!

Zgodilo se je narobe!...

Volitve v Sovodnjah

Kljub povezavi frontaško-komunistične liste, ki je nastopila pod firmo »Občinska enotnost«, je naša lista z lipovo vejico dosegla velik uspeh, čeravno ni dosegla relativne večine. Izid volitev je bil naslednji:

Volišče št. 1 (Sovodnje) za pokrajinske volitve: naša lista 248, nasprotna 228 glasov; za občinske: naša lista 250, nasprotna 244 glasov. Volišče št. 2 (Gaberje) za občinske volitve: naša lista 215, nasprotna 245 glasov; pokrajinske: naša lista 223, nasprotna 219 glasov.

Te številke jasno povedo, da je pri pokrajinskih volitvah naša lista zmagala. Prejela je 24 glasov več kot nasprotna. Vazno je tudi, da je naša lista pri občinskih volitvah v Sovodnjah, t. j. na volišču št. 1, zmagala, imela je 6 glasov več

kot nasprotna. Resnica je tudi, da je nasprotna lista imela več volilnih shodov, poklicali so za volilno propagando tudi govornike iz Trsta. Naša lista ni imela nobenega volilnega shoda, ker nimamo dvorane in tudi ne sredstev. Kljub temu smo v Sovodnjah odnesli večino. Zato gre vsi čast volivcem v Sovodnjah. S tem so pokazali, da so politično zreli, ker so večinoma oddali svoje glasove lipovi vejici, ki je znak svobodne demokracije, kulture in omike.

Kmetisko-delavska zveza čuti zato svojo dolžnost, da se javno zahvali vsem gg. kandidatinjam in kandidatom za pogumen nastop na naši listi, vsem podpisnikom liste in prijateljem, ki so nam stali ob strani s sveti in dejanji, kakor tudi našemu vodstvu v Gorici ter končno vsem volivcem naše občine, ki so oddali glas naši listi. Pripomogli so, da smo pridobili 110 glasov več kot leta 1951, kljub temu, da so bili pri sedanjih volitvah frontaški povezani s komunisti.

Na vsa obrekovanja časopisja nasprotne liste v času volilne borbe odgovarjamo samo to:

Volitve so končale. Volilno orožje spravimo na podstrešje, pozabimo na jezo, ker praznujemo največji družinski praznik v letu, namreč Božič, ki je praznik miru in sprave. Pojdimo vsi na delo za blagor naše občine.

V tem smislu voščil Kmetisko-delavska zveza za občino Sovodnje vsem občanem doma in v tujini srečne in vesele božične praznike in mir na svetu, ljubezen med narodi ter božjega blagoslova v novem letu 1957!

VETRIH IVAN

ZALOGA DRV
IN PREMOGA

želi srečno novo leto 1957!

ul. Lantieri, 5

GORICA
tel. 25-47

Ivan Velisček

JESTVINE

želi srečno novo leto 1957!

ul. Monte Santo, 91

GORICA
tel. 32-85

Trgovina
čevljev

Alpina

želi srečno novo leto 1957!

Korzo Verdi 34

GORICA

Srečno novo leto želi

Kavarna Bratuš

Gorica - Ulica Mamelli

Avgust Erzetič

TRGOVINA S KURIVOM,
APNOM IN PREMOGOM.
ZASTOPSTVO AGIPGAS-a
SOLIDNA POSTREZBA

želi srečno novo leto 1957!

ul. Mattioli, 1

GORICA

STANKO KOREN

ELEKTRICNE

IN
VODOVODNE NAPELJAVE

želi srečno novo leto 1957!

ul. Mattioli, 11

GORICA

ŠTRAJN AVGUŠTIN

JESTVINE IN PEKARNA

želi srečno novo leto 1957!

DOLINA

Društvena gostilna - Opčine

Svojim klientom in prijateljem želi srečno novo leto 1957

Svojim prijateljem in klientom želi srečno novo leto!

Čevdka Uršič Albert

ZALOGA VINA IN LIKERJEV

Črst - Ulica C. Rittmayer 7 - Tel. 23-748

Dr. Sfiligoj tudi v deželnem svetu

V petek 28. decembra je osrednja volilna komisija pri goriškem tribunalu proglasila še osem provincialnih svetovalcev. Za našo listo z znakom lipove vejice je v provincialni svet izvoljen dr. Avgust Sfiligoj, ker je v svojem IV. okrožju goriške občine prejel od vseh devetih medsebojno povezanih naših kandidatov največ glasov, in sicer 513. Dr. Sfiligoj je s tem izvoljen dvakrat: v goriški mestni in v goriški provincialni svet.

Kandidati za provincialne volitve z znakom lipove vejice so prejeli sledeče število glasov: dr. Karel Birska v prvem goriškem okrožju 391, prof. Marija Kacin v drugem goriškem okrožju 274, prof. dr. Anton Kacin v tretjem goriškem okrožju 431, dr. Avgust Sfiligoj v četrtem goriškem okrožju 513, tovarniški delavec g. Karel Cernic v petem goriškem okrožju 275, kmetovalec g. Hermenegild Podveršič v okrožju Steverjan-Kapriča itd. 259, oskrbnik g. Jožef Perin v okrožju Krmin-Dolenje 126, dr. Andrej Makuc v okrožju Sovodnje-Gradišče itd. 478 in prof. g. Stanislav Bratina v okrožju Dobrdo-Foljan itd. 300. Vsega skupaj je naših devet kandidatov prejelo 3047 glasov.

Na prvem glasovanju je bilo z relativno večino izvoljenih 16 provincialnih svetovalcev in njihovi glasovi niso prišli več v poštev.

Provincialni svet pa sestavlja 24 svet-

GLASBENA MATICA V TRSTU

prirede v sredo 9. januarja ob 20.30
v Avditoriju

Koncert mladih glasbenih umetnikov

Hoehl Hilda sopran
Križmančič Silvan violina
Svara Boris klavir
Vodopivec Aleksander klavir

Hotel EUROPA in CORSO

želi srečno novo leto 1957!

GORICA

MESNICA

IOSIP LOZAR

želi svojim klientom srečno in veselo novo leto!

SESLJAN - SV. KRIŽ

ALOJZ DANIELI - DANEU

STAVBENI MATERIAL, ZELEZNINA IN KOVINE

želi srečno novo leto 1957!

OPČINE - Proseška 13

Mahnich Ivan

TRGOVINA IN GOSTILNA

želi srečno novo leto 1957!

BAZOVICA

tovalcev in tako je bilo treba proglasiti še osem svetovalcev ter ta mesta porazdeliti po proporcionalnem sistemu. Tako je bil naš provincialni svetovalec izvoljen s 3047 glasovi vseh naših medsebojno povezanih kandidatov.

Naj omenimo, da je od titovcev izvoljen v provincialni svet komunist Mileadin Cern, toda le slučajno in v povezavi s Togliattijevimi komunisti in Nennijevimi socialisti.

V novem goriškem provincialnem svetu imajo demokristjani 15 svetovalcev, italijanski komunisti 4, titovci 1, Slovenska demokratska zveza 1, Nennijevi socialisti 1, Saragatovi socialisti demokratje 1, misovci 1.

POJASNILO

Naprošeni objavljamo, da je Večer češke glasbe priredilo Slovensko katoliško akademsko društvo.

GOSPODARSTVO

Dragi kmetje! Spet zaključujemo staro leto našega življenja ter našega trdega, žuljevega dela. Toda ti žulji in ta trdota so nam v ponos, ker sicer počasi, a vztrajno prihajamo končno tudi mi kmetje do naše stanovske zavesti. Zavedamo se, da smo v življenju naroda pomembni, da, celo odločilen činitelj. Brez jela ni dela! pravi naš stari pregovor. Zato mi z veseljem obdelujemo naša polja v zavesti, da s tem našim delom izvajamo iz matere zemlje hrano za ves narod. Naj bi novo leto še bolj okrepiło to našo samozavest delovnega kmetijskega sloja v naš ponos in v blagor naroda. Srečno novo leto!

SPLOSNA DELA V SEDANJEM CASU

Nadaljujemo s kopanjem za nove nasade. Pri tem kopanju moramo polagati zgornjo rušo na dno, da imajo tam mlade korenine primerno hrano. S tem doseže-

Novoletni politični obračun

Dogodki na Poljskem in Madžarskem, politična preusmerjevanja mladine, razumstva in tudi delavstva po vseh svetovnih pripraveh in tudi v sami sočetnosti socializma, v Sovjetski, kakor tudi izid goriških upravnih volitev silijo demokratične Slovence, da ob začetku novega leta obrnejo pogled v preteklost in presodijo izglede za bodočnost. V borbi dveh svetov: diktature in svobode se borbena sreča očitno nagiblje na stran svobode tako v tujem svetu, kakor tudi tu med nami. Za uspešno nadaljnjo borbo, vse do popolne zmage, pa je pot še dolga, polna trpljenja, samozatejevanja, odrekovanja in predvsem neomejenega potrpljenja.

Obrnimo pogled nazaj v preteklost, izlučimo iz nje vse številne epizode, pretehtajmo nasprotne vrste, njegovo orožje, strategijo in taktiko ter iščimo potrebne ukrepe, da bo borba v bodoče še uspešnejša, še zmagovitejša.

Po razsulu enotne komunistične fronte z znano obsodbo beograjskega »heretika« 1. 1948 se je morala Titova komunistična ločina na Tržaškem dnevno boriti, da si med tukajšnjimi Slovenci zagotovi vsaj ono najmanjše število pristavev, ki naj bi — vezani na bolj ali manj »socialistično« dnino — predstavljali tisti »aktivni kader«, kateremu je bila »in ekstremna« zaupana naloga, da ohrani pogoreli titovski in političnem življenju vsaj najskromnejši obstoj.

Burja, ki jih je prinesla, je brezobzirno polomila tako imenovane množične organizacije do samega štora. Izkoreninila je OP, SIAU, sklenila je »avantgardno« delavskega razreda KP, odnesla je ljudsko fronto itd. itd., tako da je uničenje grozilo samemu »kadru«.

Po dolgih letih neprestanega boja za obstanek, se je na prepričanem zbiru v hudih porodnih krčih izvila jetična dojenka s tujim vzdevkom USI, ki ima — na srečo ali nesrečo — tudi v slovensčini svoje določeno tolačenje... Toda ta ponesrečena tujka pastorka je rešila le nematen odstotek nekdanje bogate »medičine«; vse ostalo je šlo, kamor je pač šlo.

Nova zvezda

V takem samomorilnem in pogrebnem vzdušju je bilo potrebno, kajpak, nujno nekaj ukreniti. Pijanec, ki je svoje premoženje brezvestno zapravil, skuša storiti vse, da bi enaka usoda doletela tudi njegovega poštenega soseda. Tako se je v teh »titovski« izredno težkih trenutkih pojavil človek-gospod ali — če hočete — gospod človek, kateremu je bila — kakor vse kaže — zaupana odrešeniška skrb nad razočarano ofarsko »maso« in ki je svoje delo tudi vestno in točno pričel.

Da bi slovenska javnost gotovih stvari ne pozabila, se nam zdi potrebno ponoviti, da je dr. Besednjak, ki ga »današnja stvarnost« v Jugoslaviji, kjer je šlo po ugotovitvah ameriškega senata sedem milijonov Jugoslovancev skozi zapore, ni

nikdar in nikjer preganjala, na več načinov poskušal minirati najprej SDZ, nato pa še katoliško politično organizacijo, bivšo SKSZ, ki je bila prvotno protikomunistično usmerjena stranka. Ker je pri SDZ poskus spodletel, se je lotil druge. Tu mu je uspelo — s pomočjo pešice v dobri ali slabi veri njemu podvrženih ljudi — organizacijo najprej razkrojiti in nato ohromiti del onih, ki se mu niso podvrgli. Z najrazličnejšimi sredstvi se mu je posrečilo skregati jih med seboj in njihovo delovanje s tem onemogočiti. Končno si je v svesti zmage nad »asterom« SKSZ prisvojil še njeno ime in začel čez čas izdajati svoj »Novi list«.

V posmeh protikomunistični borbi je listu preskrbel urednika prav med — domobranci! Jasno je, da je bila izbira urednika, kakor tudi ožjih političnih sodelavcev iz vrst domobranci in četniških odpadnikov, hladen politični račun, ki je komunistom izredno prijal. Težko bi bilo namreč slovensko protikomunistično fronto razbijati s pomočjo kakih še tako izurjenih agit-propovcev. Potrebno je bilo, da »živo« zadene v živo. In v tem — čast, komur čast — jo je neuradni sopotnik pogodil.

Volitve na Tržaškem

Pri volitvah 1. 1952 si je udobni politik zaježil pred komunisti svoj kredit s tem, da je odločilno prispeval k povezavi titovcev z demokratičnimi Slovenci, kajti vse je kazalo, da se sami niso hoteli tako daleč »ponizati«. Tu je bila izvrstna priložnost za ribarjenje v kalnem na škodo protikomunistov (primer Nabrežina!). Medtem so »lansiranje« novopečenci povsod pridno sodelovali s komunisti ter istočasno lovili nepoučene pristave. Nevednim so požrtvovalno vtepli v globo, da se je pač treba nasloniti na »matično domovino«, da z njo sodelujejo tudi Američani, da se domovine ne sme nikdar in nikjer napadati. Spretno so istovetili strahovlado z Jugoslavijo. Tako se jim je tu pa tam posrečilo ujeti kakšnega političnega nezrelega kalina, ki jim je potem — tudi v dobri veri — pomagal porivati sopotniško samokolnico dalje.

Kakor hitro so bile najavljene upravne volitve 1. 1956, pa so pravoverni »kristjani« svojo krinko pred vso slovensko javnostjo dokončno sneli. Takrat so pokazali svoj pravi obraz in značaj. Po podeželskih občinah so se krepko povezali s komunisti in šli ramo ob ramo »preševati« slovensko obalo...

Pogumen korak previdnežev je bil večji od njih samih. Da je temu tako, je pokazalo kratko razdobje po zadnjih volitvah in bo nedvomno še nazorneje pokazala bodočnost. Svojo potezo je politični šahist skušal pred javnostjo nekoliko omiliti s tem, da je hitel s pozivanjem naših pristavev, naj bi glasovali za kandidat Slovenke liste, ki jih je on »izbrala«. Tako je ubil dve muhi na en mah: miniral bi v zadnjem trenutku Slovensko listo ter istočasno dokazal, da on in njegovi za komunistične liste ne bodo glasovali! Diametralno nasprotno pa je dr. Besednjak ukrepal v smeri indendentistov. Tej neslovenski listi je vsilil dva ali tri svoje kandidate človek, ki se tako bahavo ponaša s svojim slovenstvom, kadar tako kaže. Kako so štirje odvetniki zašušmarili to listo, nam bo razodela bodočnost. Tako se je sopotnik na podeželju odkrito in neposredno, v Trstu pa prikrito in posredno poslužil vsakega sredstva, da je komunistom preskrbel čim več glasov in s tem postal njihov največji dobrotnik. Iz vsega tega sledi, da mu morajo biti komunisti za take in tolikšne usluge izredno hvaležni. Kako, to ve sam... Mnogi, da, premnogi izmed naših ljudi

so na ta nezdravi pojav sopotništva s komunizmom gledali s polno mero dobrotnega razumevanja, popustljivosti in večnega prizanašanja. Drugi so si pred neizpodbitnimi dejstvi mašili ušesa in neposredno zapirali oči, medtem ko je neopravičljivi kolaboracionizem polagoma rovaril dalje. Res je, da Besednjakovo omizje kot formalno samostojna družba nikogar in ničesar ne predstavlja. Toda nasprotnikovih dejavnosti, zlasti v primeru komunizma in njegovega sopotništva, ne smemo podcenjevati, da ne bi pri tem zagrešili težke politične napake. Izkušnje so namreč pokazale, da so bila pravočasna opozorila slovenskega tiska v emigraciji popolnoma utemeljena.

Sedanja dejavnost

Kot začetna, se tudi sedanja sopotniška dejavnost ne omejuje le na dolgočasno ponatiskovanje kakih bolj ali manj zanimivih »Bleiwisovih« novic. Tudi volilne agitacije v prid komunizmu niso osamljeni primer. Diplomati tisočerihi »zvez« delujejo na vseh področjih vztrajno in načrtno. Posamezni primeri »delovanja« nekaterih izmed teh ljudi nam odkrivajo načine in taktiko, ki so jo v zlati dobi vesoljne nerazgledanosti z zase velikimi, a za naš narod katastrofalnimi posledicami uporabljali komunisti.

Primeri gredo od nesramne agitacije, ki je prirojena na posamezne osebe, katerim je posebej namenjena, pa do osebnega brezobzirnega blatenja in obrekovanja. Slednjem pot ubira mlad specialist, ki ga n. pr. v Trstu in Gorici že vsi poznajo. O tem gospodu se je znani goriški dopisnik titovskega tiska nekoč javno pohvalil, da jim več koristi kot vsi komunistični agitatorji skupaj. Pri tem ne gre podcenjevati mnenja nekaterih, da razpolaga omenjeni gospod z odličnimi »zvezami« tostran in onstran meje.

Ce smo točno obveščeni, se po kak posamezni sopotnik namerava izseliti celo v ZDA...

Ne gojimo sovraštva do nikogar osebnostno in tudi ne do kake skupnosti ljudi kot celote, toda po vsem tem, kar je sopotništvo a komunizmom slovenski, demokratični in verski stvari pri nas škodovalo, moramo biti budni in previdni!

Zaključek

Komunizem je za naš narod nevarna kuga. In da se te kuge čim uspešneje obvarujemo, moramo njene infiltracije v vsakršni obliki vselej in povsod pravočasno ugotavljati, v primeru nevarne krinke s krščanstvom pa tudi neizprosno razkriti. V našem primeru so se ti ljudje razgledali sami — in prav v tem je naša pomanjkljivost. Zato je umestno, da se takih pomanjkljivosti v bodoče izogibamo. Prav bi bilo, da bi se temu primeru ravnali tudi naši odgovorni ljudje po svetu. Skrajni čas je že, da se o tem z laži-krščanstvom, zakrinkanem pojavu komunistične infiltracije v svobodni svet jasno in dokončno uradno izrečejo tudi zastopniki Slovencev v ZDA, ki imajo legitimno pravico in dolžnost, da v skupno korist to gibanje tudi javno obsodijo. Izjava pa naj ponatisnejo vsa slovenska protikomunistična glasila v zamejstvu in emigraciji!

V tem trenutku, ko smo verjetno prispeli na odločilno križišče zgodovine XX. stoletja, je nujno potrebno zavzeti nedvoumno položaje; vedeti moramo, kdo je na tej in kdo na oni strani pregraje.

To bo znaten prispevek stvari svobode, ki jo slovenski narod v trpljenju kliče in čaka ter obenem najdostojnejše priznanje onim, ki so pod komunističnimi in sopotniškimi streli zanjo padli in umirali.

Dolinski svetovalci SL proti terorju diktatorskih vladavín

Predstavnik opozicije in svetovalec SDZ, g. Avguštin Strajn iz Doline, izvoljen na Slovenski listi z lipovo vejico, je predlagal na seji dolinskega občinskega sveta dne 27. dec. 1956 sledečo resolucijo, ki jo je prečital svetovalec g. Nikolaj Kosmač, član Slovenske demokratske zveze, podpisali pa so jo, poleg dveh omenjenih naših svetovalcev, tudi svetovalec Slovenske liste g. Valentin Jercog in gospa Justina Ota.

Resolucijo objavljamo v celoti:

»Podpisani občinski svetovalci, izvoljeni na Slovenski listi, predlagamo, da bi občinski svet občine Dolina izglasoval in sprejel sledeči dnevni red:

Z azirom na najnovejše svetovne dogodke, ki močno vplivajo na usodo in zgodovino vsega človeštva in nasproti katerim ne more nihče ostati ravnodušen in brezbrizen, ampak je poklican in dolžan, da zavzame svoje stališče in dvigne svoj glas, mi svetovalci dolinske občine, izvoljeni na Slovenski listi, zbrani na širši seji dne 27. decembra 1956,

UGOTAVLJAMO z zadovoljstvom, da sta se Anglija in Francija pokorili ukazom Združenih narodov in sta zapustili Sueški prekop, ki pa mora, kot za Evropo življenjsko važna morská pot, ostati odprt za vse države pod nadzorstvom Združenih narodov;

UGOTAVLJA z ogorčenjem, da ni Sovjetska zveza umaknila svojih čet z Ogrske v kljub neštetim odličnim pozivom Združenih narodov;

POZDRAVLJA junaško borbo poljskega in madžarskega naroda za svojo neodvisnost in svobodo;

SE KLANJA junaškim žrtvam delavcev, kmetov in dijakov, ki so padli na ba-

rikadah v Poznanju in v Budimpešti v borbi proti terorju totalitarnih režimov;

OBSOJA z ogorčenjem nečloveško klanje in pobijanje ne samo borcev za svobodo, ampak tudi žen in otrok s strani tujih sovjetskih tankov in topov, ki so vdrli na Ogrsko s pomočjo mongolskih vojakov in v krvi zrušili od ljudstva izbrano vladno ter postavili na oblast nove lukovne figure.

Na koncu pozivamo še enkrat tukaj zbrane svetovalce na današnji seji, da povedo svoje mnenje v zvezi z dogodki, ki smo jih pravkar omenili.

Podpisani svetovalci, izvoljeni na Slovenski listi:

JERCOG Valentin
KOSMAC Nikolaj
OTA Justina
STRAJN Avguštin

Dolina, 27. dec. 1956.

Odgovorni urednik:

Prof. Dr. ANTON DABINOVIC
Tiskarna Adria, d. d., v Trstu

TRGOVINA Z JESTVINAMI

Guštin Karel

želi srečno novo leto 1957!

REPENTABOR

TRGOVINA Z JESTVINAMI

Guštin & Križman

želi srečno novo leto 1957!

VELIKI REPEN

TRGOVINA JESTVIN

Cence Dominik

želi srečno novo leto 1957!

SV. KRIŽ 125

KALIN ALOJZ
SADJE IN ZELENJAVA

želi srečno novo leto 1957!

OPČINE

Di Sciascio Angelo
JESTVINE • SADJE • ZELENJAVA

želi vesel Božič in srečno novo leto!

OPČINE

TVRDKA Kerže

Vam nudi iz svoje bogate zaloge

PECI TRAJNO GORECE NA PREMOK IN DRVA ZNAMENITIH ZNAMK »KREFFT« IN »BORNUM«

EMAJLI RANI STEDILNIKI NAJMODERNEJSIH OBLIK NA VSA GORIVA

POPOLNA OPREMA ZA KUHINJE, JEDILNICE, RESTAVRACIJE IZ NERJAVEČEGA EMAJLA (INOX.) JEKLA ITD.

ELEKTRICNI LIKALNIKI, SESALCI ZA PRAH, PRALNI STROJI, GRELCI ZA VODO, HLADILNIKI

DEKORATIVNI PREDMETI UMETNE OBRTI, OD KERAMIKE DO BRUSENEGA KRISTALA

LESTENCI TER VSEH VRST ELEKTRICNIH LUCI KLASICNE IN MODERNE OBLIKE

Prodaja tudi na obroke

KERŽE

TRST - Piazza S. Giovanni, 1 - Tel. 35019

NECCHI B. U. Supernova automatica

je šivalni stroj, ki uživa popolno zaupanje in z neomejeno dobo jamstva. Prodaja na 24-mesečno obročno odplačila in tudi z odkupom starih strojev katerekoli znamke. Z nakupom stroja si pridobite pravico na brezplačni tečaj za vezanje.

NECCHI »ESPERIA« v omari stane 62.000 lir Siva, krpa in plete moderne vezanine.

Koncesionirana trgovina:

TULLIO NATALE

TRST, ul. Battisti 12, tel. 365-33
TRZIC, Corso del Popolo 28, tel. 2772

MILJE, Calle Tiepolo 6
CERVIGNANO, Piazza Unità 17, tel. 217

GOSTILNA

Kos Ludvik

želi srečno novo leto 1957!

DOLINA

TRGOVINA JESTVIN

Žerjal Rado

želi srečno novo leto 1957!

Boljunec

GOSTILNA

PRI POŠTI

Zora Presl

želi srečno novo leto 1957!

BAZOVICA

Kobal Alojz

TRGOVINA S KURIVOM

želi srečno novo leto 1957!

ul. Torricelli, 1

TRST

tel. 35-436

Tržaška

KNJIGARNA

želi srečno novo leto vsem prijateljem dobre knjige!

ul. Sv. Frančiška, 20

TRST

BUFET pri

TOČIJO SE PRISTNA
DOMAČA, ISTRSKA
TER BRIŠKA VINA
IN KRAŠKI TERAN

Postrežemo tudi
z domačo kuhinjo

Jožkotu

TRST - Ul. Ghenga št. 3

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

Karel Franceschin

TRST - TRG LIBERTÀ 6 - TEL. 38-984

želi svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem vesel Božič in uspeha polno novo leto!

TRGOVINA
JESTVIN

KAREL ČOK

želi srečno novo leto 1957!

TRST - LONJER 269

PANGOS BERNARD

ZALOGA DRV

NABREŽINA